Šetrné národy EU vrací úder Franko-Germánskému plánu na zotavení po koronaviru

- CZ24 News | 24. května 2020

EU: Holandsko, Rakousko, Dánsko a Švédsko potvrzují svou reputaci rozpočtově šetrných hospodářů a zahájily práce na návrhu Evropského fondu zotavení, který stanoví pro země usilující o finanční pomoc tvrdé podmínky.

A to by mohlo vykolejit či až úplně pohřbít v pondělí přednesený Franko-Germánský plán, na který se pohlíželo jako na průlomový způsob řešení ekonomického propadu kvůli koronavirové krizi.

Holandský ministerský předseda Mark Rutte ve středu zmínil – ale jasně nijak neschválil – Franko-Germánský návrh na fond 500 miliard euro, na který by si země půjčovaly společně a udílely by se otevřené granty na pomoc zemím v recesi. Plán předložený vůdci Emmanuelem Macronem a Angelou Merkelovou jde ještě dále než předchozí záchranný balíček založený na půjčkách, které se budou jednou muset splatit.

Kvůli schválení společného půjčování a přímé hotovostní pomoci někteří na Franko-Germánský plán pohlíží jako na krok k silnějším finančním linkám EU, jelikož tato unie o 27 zemích se potýká s problémy nejen vzniklými z epidemické krize, nýbrž v důsledku tlaků populistických sil v zemích jako Maďarsko a Polsko.

Když se na to Rutteho ptali, tak o návrhu Merkel a Macrona řekl, že to je jen „návrh. I my pracujeme na návrhu. Úzce na něm spolupracujeme s Dánskem, Rakouskem a Švédskem. Bude ještě spousta návrhů.“

Očekává se, že výkonná komise Evropské unie odhalí svůj vlastní návrh na fond zotavení příští týden, na jehož základě pak budou členské státy EU zkoušet nalézt kompromis.

Holandsko vždy zaujímalo k ekonomické pomoci pro jihoevropské národy v potížích tvrdý postoj a vypadá to, že ani koronavirová pandemie to nezmění.

Rutte, aniž by zacházel do podrobností, řekl, že návrh zemí, kterým někdo přezdívá Šetrná čtyřka, bude nejspíš zahrnovat tvrdé podmínky pro půjčky.

„Chcete-li pomoc, musíte provést dalekosáhlé reformy tak, abyste se o sebe napříště uměli postarat,“ řekl Rutte reportérům. „Jinak bych to Holanďanům nemohl vysvětlit, proč tedy pomáháme.“

Rutte uznal, že obchodnický národ, jako je Holandsko, má ekonomický zájem na zotavení jižní Evropy ze škod uštědřených koronavirovou krizí.

„Když ale požádáte o naši podporu, tak se přinejmenším můžeme zeptat: Co uděláte, abyste zajistili, že příště už se budete schopni zachránit sami?“ řekl.

Macron s Merkelovou řekli, že fond, který navrhují, bude počínaje rokem 2021 posílat peníze do oblastí nejtvrději postižených epidemií a zaměří se na sektory, které jsou prioritami ekonomické politiky EU, jako je digitalizace a boj s klimatickou změnou.

Ten fond bude jednorázovou částí rozpočtu EU a bude využívat schopnost institucí EU půjčovat na extrémně nízkou úrokovou sazbu po velice dlouhou dobu. To navíc k balíčku 540 miliard odsouhlasenému mezi ministry financí 19 zemí EU, které používají euro. Do toho patří půjčky z fondu výkupu z dluhů eurozóny, které se budou muset splatit.

Jelikož je tento návrh pouze na financování pro omezenou časovou dobu krize, tak by představoval přírůstkovou změnu. Ale někteří na něj pohlíží jako na potenciální předzvěst většího centrálního utrácení EU.

Merkelová v rozhovoru s reportéry ve středu večer v Berlíně naznačila, že návrh, který se očekává, že vyjde 27. května z Evropské komise, bude představovat výchozí bod pro další diskusi mezi všemi členky bloku.

„Bude to rozhodující návrh na základnu, na níž budeme pracovat," řekla Merkelová. „Německo a Francie tento proces, dá se říct, doprovodí a i ten doprovod bude konstruktivní."

Překlad: reformy.cz